Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pierre Sauveur Noblia

Ezpeleta, Lâpurdi (1927-2019)

Aurkibidea

Biografia

Ezpeletako Basaburu auzoko mendialdeko Segurako bordan sortu zen Sauveur Noblia 1927ko buruilaren (irailaren) 11n. Gaztea zelarik kontrabandoan aritu zen tokiko gazte anitz bezala, baina betidanik artzaintzan eta laborantzan ari izan zen. 20 urterekin zerbitzu militarrera joan zen. Handik, Segurako bordan segitu zuen lanean. Ainhoar batekin esposatu zen eta zenbait urte joan ondoren, herritik hurbildu ziren eta Basaburu auzoan erosi zuten etxea. Herriko kontseilari izan zen hainbat urtez.

Zintak

EZP-001

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Erremundeguy, Joseba
- **Data**: 2012-12-04
- **Iraupena**: 51 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Dibon, Peio

EZP-002

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Erremundeguy, Joseba
- **Data**: 2012-12-04
- **Iraupena**: 39 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

Pasarteak

1. Ezpeletar semea

- **Erref**: EZP-001/001
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:40

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Pierre-Sauveur (edo Sauveur) Ezpeletako Segurakobordan sortu zen 1927ko buruilaren 11an. Aita-amak biak Ezpeletakoak zituen. Bederatzi haurrideetarik gazteena izan zen.

2. 'Hamar ofizio eta zortzi miseria'

- **Erref**: EZP-001/002
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:01:40. **Bukatu**: 00:02:58

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Betidanik laborantzan aritu zen Sauveur, artzaintzan, mendialdean kokaturik zen sortetxean. Haurrak sortu zirelarik, eskolatik hurbilagoa zegoen etxe bat erostea erabaki zuten.

3. Gerla denboran Ezpeletan berean egona

- **Erref**: EZP-001/003
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:02:58. **Bukatu**: 00:04:54

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Eragina Ipar Euskal Herrian
- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa

Laburpena:
1933an sartu zen eskolara Sauveur, baina sei urteren buruan gelditzeko behartua, 2. munduko gerla hasi orduko. Etxeetako gizon gehienak Alemaniara joan ziren, baina "kozkor" batzuk bertan egon.

4. Mutil eta kontrabandista

- **Erref**: EZP-001/004
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:04:54. **Bukatu**: 00:07:39

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
12 urte zituelarik, Ameriketatik hona itzuli zen osabaren baserri etxean egon zen mutil, Basusarrin. Geroztik, kontrabandoan aritu zen 16 urteetan kontrabandoan.

5. Kontrabandoan kabala eta objektuak ibiltzen

- **Erref**: EZP-001/005
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:07:39. **Bukatu**: 00:09:16

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Sauveurrek kontatzen digu kabala anitz ibiltzen zutela kontrabandoan: ardi, behi, idi, mando etab. Horrez gain, mota guzietako gauza asko pasarazten zuten, bizkarrean: nakarrezko botoi, dentela, kautxu, kamioietako errota...

6. Kontrabandoan larrua ibiltzen

- **Erref**: EZP-001/006
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:09:16. **Bukatu**: 00:11:00

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Larrugintza
- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Sauveur 20 urte zituelarik soldadu joan zen, 1947an. Egun batez, kontrabandoan zebiltzan bere anaiak sosa irabazteko proposamena egin zion. Eta hola hasi zen Sauveur larruketan ibiltzen.

7. Soldadugoan Frantzia iparraldean

- **Erref**: EZP-001/007
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:11:00. **Bukatu**: 00:13:06

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)

Laburpena:
Garai horretan, 20 urte zituztenak soldadu joaten ziren. Sauveur Parisera joan zen, eta geroztik Rouen eta Blois hirietara. Garaia berezia izanik ere, egun ederrak iragan zituela dio Sauveurrek.

8. Armadako kontuak

- **Erref**: EZP-001/008
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:13:06. **Bukatu**: 00:15:24

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945)

Laburpena:
Soldadugoa euskaldun anitzekin egin zuen Sauveurrek, hala nola Jacques eta Dominique Añorga ainhoar anaiak. Gerlako prestatzen ikasten zuten orduan: nola pasa, nola ibil... Tiratzen ikasten zuten ere. Kaporal bilakatu zen hiru hilabeteren buruan.

9. Soldadugoak egin ongiak

- **Erref**: EZP-001/009
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:15:24. **Bukatu**: 00:18:29

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
Soldadugoaz fierra da Sauveur. Semeek aitaren bidea segitu dute biek berek soldadugoa, paraxutista gisa. Sauveurrek gauzak franko ikasi zuen, hala nola arropak zuritzen eta zapatak ziratzen. Baina garrantziagoa zaiona diziplinaren ikastea izan zen.

10. Segurako bordako bederatzigarrena

- **Erref**: EZP-001/010
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:18:29. **Bukatu**: 00:19:47

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Anai-arrebetarik bederatzigarrena zen Sauveur. Haren burasoek etxaldearen segida har zezan nahi izan zuten beti, haren lagun gehienak Ameriketara joaten zirelarik. Ainhoako neskatxa polit batekin ezkondu zirelarik, Segurako bordatik joatea erabaki zuten, herri erditik urrunegi zelako.

11. Eskolan ikasitako oinarrizko jakitateak

- **Erref**: EZP-001/011
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:19:47. **Bukatu**: 00:21:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Sauveur sei urtez ibili zen eskolan. Oroitzen da leitzen eta izkiriatzen arras ongi ikasi zuela. Kontuak egiten ere denbora hartan ikasi zuen: batuketak, kenketak eta biderketak. Harritzen da gaur nola haurrek ez duten 12 urteetan holako oinarrizko jakitateak menperatzen.

12. Basaburuko eskola

- **Erref**: EZP-001/012
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:21:00. **Bukatu**: 00:22:24

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Ezpeletan hiru lehen mailako eskola zeuden, bata pribatua, serorek segurtaturik, bertze biak 'laikoak' (publikoak): herri erdikoa eta Basaburukoa. Sauveur eta bere familia azken horretan ibili zen. Garaiko 'zertifikata'

(ikasteko agiria) eskolan berean pasatzen zuten. Bere haurrak ere eskola horretarik pasatu ziren. Geroztik hetsi zen.

13. Frantesa eskolan ikasi eta kanpoan hobetu

- **Erref**: EZP-001/013
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 00:22:24. **Bukatu**: 00:25:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- 101L » Eleaniztasuna » Hizkuntza ikasketa
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:
Ez zekian frantsesik eskolara joan gabe. Errazki ikasi izan zuen frantsesa Sauveurrek. Euskaraz ari zirelarik haurrak, punituak ziren Ezpeletan ere. Eskolan frantsesaren oinarriak ikasi ondotik, han eta hemen ibiliz hobetu zuen bere hizkuntza maila.

14. Eskolara oinez joaten kloskaz edo eskalapoiz

- **Erref**: EZP-001/014
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:25:00. **Bukatu**: 00:26:45

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolara joateko, bi oren behar zuten Basaburuko haurrek, etxeak mendialdeko partean izanik. Etxetik partitzean, kloskak edo eskalapoiak ezartzen zituzten. Eskolara arribatzean, berriz, espartin idorragoak janzten zituzten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-12

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com